

*Ես սովորում եմ
առողջ եւ
ապահով
դպրոցում*

| am.coafkids.org , www.coafkids.org

**Գյուղական դպրոցներում առողջ սննդի
ապահովման ծրագիր**

Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ (COAF)

Գյուղերի համապարփակ զարգացում

- Կրթական
- Առողջապահական
- Սոցիալիզացիոնական
- Տնտեսական զարգացման
- Երթակառուցվածքների վերականգնման ծրագրեր
- SMART նախաձեռնություն

SMART նախաձեռնություն

Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ (COAF)

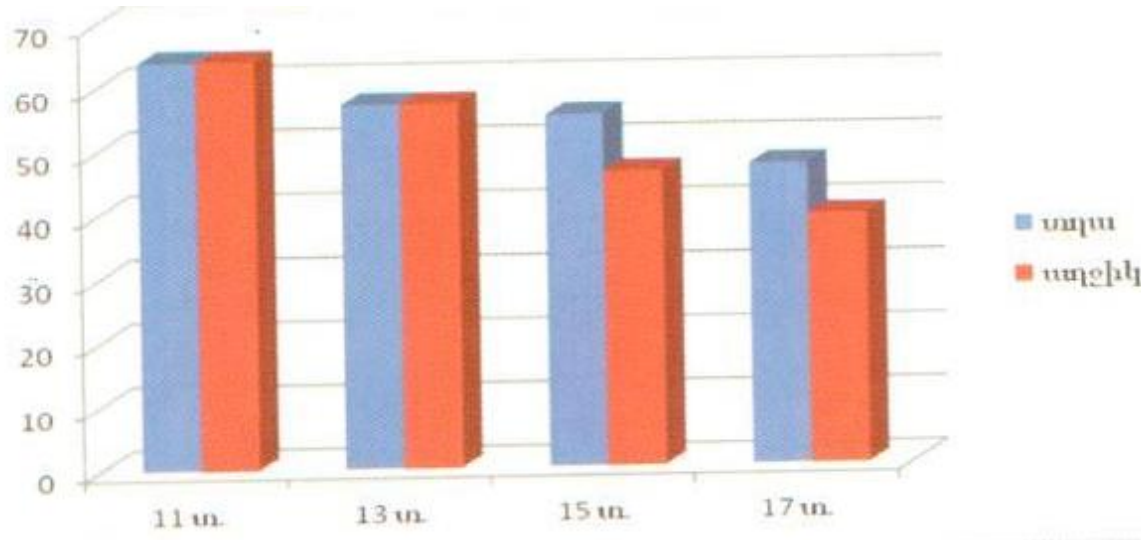
- Հիմնադրում՝ 2004 թ.
- Հիմնադիր՝ Գարո Արմեն, ամերիկահայ գործարար
- Շահառու մարզեր՝ Արմավիր, Արագածոտն, Լոռի, Տավուշ, Շիրակ, Գեղարքունիք

Առողջապահական ծրագիր

- Դպրոցներում առողջության խրախուսում
- Դպրոցական առողջ սնունդ
- Ատամների կարիեսի դեմ պայքար
- Առողջության առաջնային օղակի բարելավում
- Բնակչության առողջապահական զննումներ և կրթում

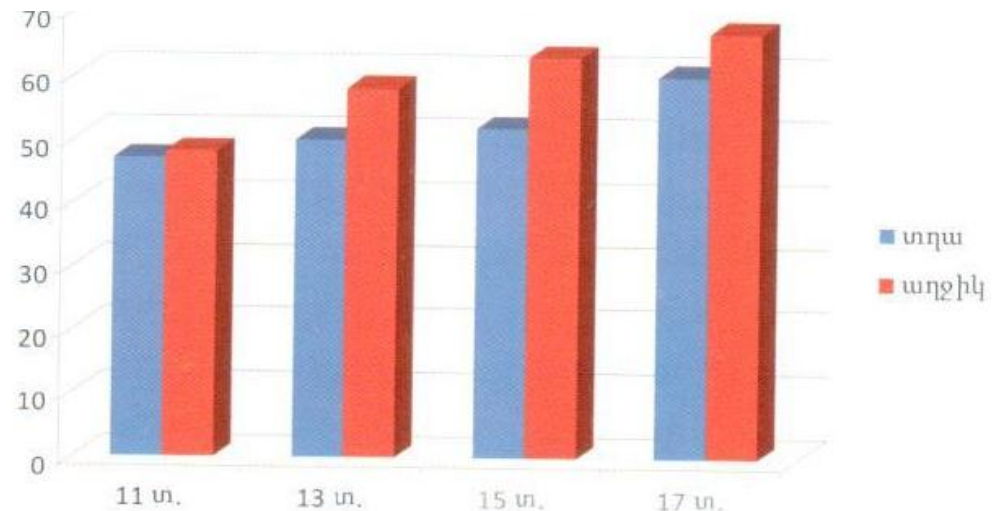
Ծրագրի անհրաժեշտությունը

- Դպրոցներում սննդի տրամադրման ծրագրի բացակայություն
- Հայ երեխաների զգալի մասը չի նախաճաշում (տղաներ 44%, աղջիկներ 57%, HBSC 2012,2016)

Ծրագրի անհրաժեշտությունը

- Արտադասարանային խմբակներ
- Ընտանիքների սոցիալական վիճակ և գիտելիքի պակաս
 - Մրգերի և բանջարեղենի օգտագործումը զգալիորեն ցածր է գյուղական վայրերում (HBSC-2016)
 - Քաղցրավենիքի օգտագործում (HBSC-2016)

Անհրաժեշտ նախադրյալներ

- Պարենի համաշխարհային ծրագրի (WFP) մեկնարկը Արմավիրում
 - շահառուներ՝ տարրական դպրոցի երեխաներ
 - տրամադրվող սնունդ՝ ալյուր, հնդկաձավար, բրինձ, ոլոռ, մակարոնեղեն, բուսական յուղ
 - սնունդ աշխատանքի դիմաց
 - շարունակականության ապահովում

Ծրագրի մեկնարկ-2013 թ.

- 2013 թ. – 3 ճաշարան Արմավիրի մարզում
Քարակերտի թիվ 1 և թիվ 2 դպրոց
Լեռնագոգի դպրոց
 - ճաշարանների վերանորոգում
 - խոհանոցի և սրահի կահավորում
 - տեխնիկայով և սպասքով ապահովում
 - թարմ սննդամթերքի տրամադրում (միրգ, բանջարեղեն, միս, կաթնամթերք)

Լեռնագոգ

Հեռնագոգ

Քարակերտ

Քարակերտ

Ատամնակայաններ

Ատամնակայաններ

2014 թիվ (Արմավիր և Արագածոտն)

- Եվս 3 ճաշարանի հիմնում՝
 - Վանանդ
 - Արագածավան
 - Հացիկ

Արագածափան

Արագաձափան

Հացիկ

Հացիկ

Հացիկ

Ψάναλη

2015 թիվ (Լոռի և Արմավիր)

Լոռի

- Դսեղ
- Թումանյան
- Դեբեղ
- Քարինջ
- Չորագյուղ

Արմավիր

- Դալարիկ
- Գետաշեն

Մինչ վերանորոգումը

Մինչ վերանորոգումը

Մինչ վերանորոգումը

Մինչ վերանորոգումը

Մինչ վերանորոգումը

Մինչ վերանորոգումը

Մինչ վերանորոգումը

Քարինջ

Քարինջ

Դեբեա

Դեղին

Դստի

Գետաշեն

Արդյունքում

	Մարզ	Համայնք/Դպրոց	Երեխաների թիվ
1.	Արմավիր	Լեռնագոգ	111
2.	Արմավիր	Քարակերտ թ.1	117
3.	Արմավիր	Քարակերտ թ.2	107
4.	Արմավիր	Հացիկ	82
5.	Արմավիր	Վանանդ	71
6.	Արմավիր	Գետաշեն	103
7.	Արմավիր	Դալարիկ	144
8.	Արագածոտն	Արագածավանի թ.1	146
9.	Լոռի	Թումանյան	44
10.	Լոռի	Դսեղ	73
11.	Լոռի	Քարինջ	21
12.	Լոռի	Չորագյուղ	22
13.	Լոռի	Դեբետ	33
Ընդամենը			1071

Արդյունքներ

- Առողջապահական
- Կրթական
- Տնտեսական զարգացման

Այլ ներկատուցված ծրագրեր

- Առողջ սննդի խրախուսում
առողջապահական դասընթացների
միջոցով
- Ատամների հիգիենայի խրախուսում-
Ատամնակայաններ

Պատշաճ ատամների հիգիենա

Առողջ սննդի խրախուսում

Անդրադարձներ

«Հիմա երեխաները ավելի հաճույքով են սնվում գունավոր և գեղեցիկ միջավայրում:»

Նառա, խոհարար, գ. Չորագյուղ

«Մեր ճաշարանը դպրոցի ամենաուրախ տեղն է:»

Եմմա, 10 տ., գ. Չորագյուղ

«Երեխաները ավելի ուրախ են դարձել այս գեղեցիկ միջավայրում: Օրվա երկրորդ կեսին ճաշարանում խմբակներել են լինում, քանի որ դպրոցի ամենագեղեցիկ և հաճելի վայրն է:»

Ալվարո Գրիգորյան, տնօրեն, գ. Չորագյուղ

Անդրադարձներ

«Երեխաների ախորժակները է լավացել: Նկատել եմ, որ ավելի շատ բանջարեղեն են սկսել ուտել: Ուտելուց հետո չեն ուզում այստեղից գնալ, քանի որ դպրոցի ամենագեղեցիկ վայրն է:»

Արամ Եղինյան, տնօրեն, գ. Քարինջ

«Ինձ ամեն ինչ այստեղ դուր է գալիս: Ուտելիքը ավելի համեղ է քան տանը: Ամենաշատը փլավ եմ սիրում: Սիրում եմ մեր դպրոցում ամեն ինչ՝ գունավոր պատերը, այգին, ատամները լվանալու տեղը: Մեր դպրոցը ամենալավն է:»

Էլեն, 6 տարեկան, գ. Գետաշեն

«Կոդմնակի» դրական ազդեցություններ

- Խոհարարության դասընթացներ
- Միջոցառումների կազմակերպում
- Խոհարարների հաղորդակցություն
- Ազրոդպրոց

Մենդի ձևավորում

Ագրոդարոց

Հետագա ծրագրեր և շարունակականության ապահովում

- Լոռի, Արմավիր, Արագածոտն՝ շարունակական աջակցություն, նոր դպրոցների աջակցության դիտարկում
- Մուտք նոր մարզեր՝ Տավուշ, Շիրակ
- Շարունակականության ապահովում պետության կողմից արդեն 3 մարզում, ևս 3 մարզ կընդգրկվի պետական ծրագրում հաջորդ ուսումնական տարի՝ Տավուշ, Շիրակ, Արագածոտն:

Շնորհակալություն

- Հարցեր?

